

Vruchtbladroller: Feromoonverwarring en bestrijdingsmaatregelen

Probleem

De belangrijkste schade door de vruchtbladroller (*Adoxophyes orana*) ontstaat kort voor de oogst, wanneer de overwinterende larven van de vruchten eten (snoepvreterij).

Oplossing

Om zware aantasting door *Adoxophyes orana* in de biologische teelt tegen te gaan, kunnen feromoonverwarring, het granuloseviruspreparaat Capex en *Bacillus thuringiensis* (Bt)-preparaten worden ingezet.

Voordelen

Aangezien de methoden afzonderlijk vaak geen bevredigende resultaten opleveren, wordt de beheersing van *A. orana* uitgevoerd door een combinatie van insectpathogenen (vooral *Bacillus thuringiensis* preparaten), insecticiden, feromoonverwarring en natuurlijke vijanden (zoals parasitoïden).

Praktische aanbevelingen

- De belangrijkste vertegenwoordiger van de vruchtbladroller is *Adoxophyes orana*. In Midden-Europa heeft deze twee tot drie generaties per jaar.
- Larven van de eerste generatie geven vrachtschade aan de vruchten in juni-augustus en de tweede generatie kan snoepvreterij geven in augustus-oktober. Deze vreterij aan de vruchten kan als ingangspoort fungeren voor secundaire infecties door verschillende schimmels.
- In de biologische teelt zijn verschillende feromonen voor feromoonverwarring. Voor de bestrijding kunnen worden ingezet een granuloseviruspreparaat en *Bacillus thuringiensis* preparaten:
 - **ISOMATE® CLR MAX TT (feromoon):** Dit is een combinatiedispenser om fruitmot (*C. pomonella*) en vruchtbladroller (*A. orana*) te verwarren. In Nederland zijn toegelaten Isomate CLR en RAK 3+4, in België Isomate CLR, Isomate CLS plus, RAK 3+4. Nieuw in België is in 2023 Checkmate puffer leaf multi toegelaten. Deze producten verwarren meerdere bladrollers (verschillend per product).
 - **Bacillus thuringiensis:** Deze bacterie scheidt, nadat zij is opgegeten, een gif af dat bij rupsen de darmwand aantast. Daardoor houdt het insect op met eten en gaat na enige dagen te gronde. Bt wordt in biologische boomgaarden ingezet om rupsen te reguleren. Jonge rupsen zijn gevoeliger en vooral rupsen die veel blad eten gaan door. De temperatuur moet >15°C zijn voor vraat van de rupsen om voldoende Bt binnen te krijgen,
 - **Granulosevirus (b.v. Capex):** infecteert het vetweefsel van de larven. De larven leven en voeden zich nog tot het laatste larvale stadium. De schade door de volgende generatie wordt beperkt. Het voordeel is dat door de lange levensduur van de larven de meeste parasitoïden zich volledig in de larven kunnen ontwikkelen. Het virus heeft een langdurig effect omdat het granulosevirus na de Capex-behandeling nog lange tijd in de planten aanwezig blijft. Capex heeft in Nederland geen toelating.

Toepassingskader

Thema

Gewasproductie, tuinbouw, hardfruit

Trefwoorden

Ziekte- en plaagbestrijding, gewasbescherming, biologische plaagbestrijding

Context

Heel Europa, waar vruchtbladroller voorkomt

Toepassingsmoment

Bacillus thuringiensis en het granulosevirus Capex vanaf het verschijnen van de eerste larven, feromonen ophangen vóór de eerste mottenvlucht

Benodigde tijd

Motten van de eerste generatie vliegen vanaf eind mei

Benodigdheden

Feromoon, *Bacillus thuringiensis*, granulosevirus

- **Parasitoïden:** Parasitoïden zijn voor hun eirijping afhankelijk van nectar en stuifmeel. De larven van deze parasitoïden leven op/in *Adoxophyes orana*. Parasitoïden zijn te bevorderen door bloeiende planten in en om de boomgaarden waar zij voorkomen.

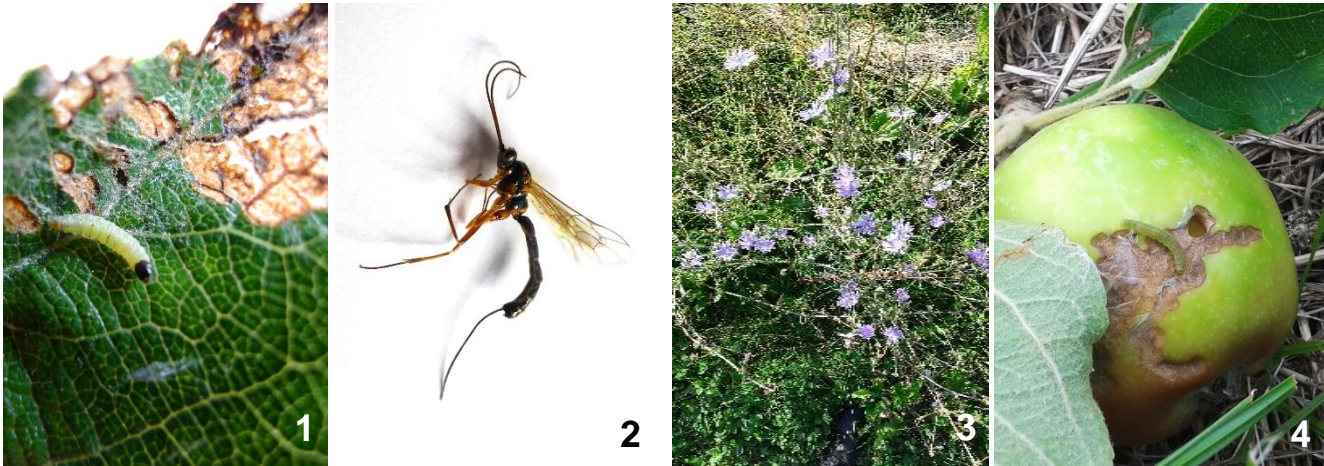

Foto 1. Larve van de vruchtbladroller *Adoxophyes orana* op het blad. Foto 2: *Teleutaea striata* Grav. (parasitoïde van de familie Ichneumonidae). Foto 3. Bloeiend aanbod in boomgaarden. Foto 4. Vruchtschade veroorzaakt door *Adoxophyes orana*: larven van de vruchtbladroller snoepen van de vrucht (Foto 1-4: Christina Adolphi & Anna-Lena Rau, 2019).

Meer informatie

Weblinks

- [Beheersing van fruitmot, Öko-Obstbau, 2020.](#) (Duits)
- [Invloed van andere soorten bladrollers en vegetatiebeheer, Öko-Obstbau, 2015.](#) (Duits)
- [Ontwikkeling van bouwstenen voor optimalisatie van de beheersing van appelzaagwesp, roodpootschildwants en bladrollers en optimale integratie in de overkoepelende strategie voor insectenbeheersing in de biologische hardfruitteelt.](#) orgprints.org. (Duits)

Over deze praktijksamenvatting

Uitgever: Fördergemeinschaft Ökologischer Obstbau e.V. (FÖKO)
Traubenplatz 5, D-74189 Weinsberg
foeko@foeko.de, www.foeko.de

Auteur: Christina Adolphi, Niklas Oeser

Contact: niklas.oeser@esteburg.de

Vertaling: Delphy

Review: Ilsa Phillips (IFOAM Organics Europe), Lauren Dietemann (FiBL).

Permalink: organic-farmknowledge.org/tool/46021

Projectnaam: BIOFRUITNET- Boosting Innovation in ORGANIC FRUIT production through stronger networks

Projectwebsite: <https://biofruitnet.eu>

© 2023